

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Udrag fra Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 33. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-palladius01val-shoot-idm140153321017488/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

Forholdet er renest, fordi Palladius ikke her har haft en dansk Oversættelse eller danske Forbilleder som Grundlag.

S. 88, L. 11. Pall: *om du cest een Fader*, Magdeb.udg: *yfft du ein Vater syst*, men Wittenb.udg: *ob du Vater seiest*.¹

sst. Pall: *Frue, Pige eller Suend*, Magdeb.udg: *frouwe, Maget edder Knecht*, men Wittenb.udg. kun: *Frau, Knecht*.

S. 88, L. 13. Pall: *wtuctig eller auuidz syng*, Magdeb.udg: *untüchtig edder heftisch*, men Wittenb.udg: *vnzüchtig, heissig*.²

S. 88, L. 15. Pall: *skødeløss eller gjort skade*, Magdeb.udg: *verrøkeloset edder schaden gedan*, men Wittenb.udg: *verwarlost, schaden gethan*.

S. 88, L. 22. Pall: *Ja sig frem*, Magdeb.udg: *Ja segge her*, men Wittenb.udg. kun: *Sage an*.

Ogsaa i Ordstillingen er Overensstemmelsen med Magdeborgudgaven paafaldende, i. Ex. S. 89, L. 26 har Pall: *Ske dig lige som du tror*, Magdeb.udg: *Dy geschee alse du löuest*, men Wittenb.udg: *Wie du gleubest, so geschehe dir*.

Endvidere kan det nævnes, at de enkelte Ord ofte stemmer overens med den nedertyske Texts Ord, skønt den højtyske Texts fandtes i Sproget, og man saaledes skulde have ventet, at Palladius havde valgt disse, om han kun havde haft en højtysk Text. Saaledes har Pall. i Luthers Fortale S. 72, L. 5: *græselig stor*, Magdeb.udg: *greseliken groten*, men Wittenb.udg: *grewlich*; i Skriftmaalet S. 88, L. 30 har Pall: *whøffuisk*, Magdeb.udg: *vnhöuesch*, men Wittenb.-udg: *schampar* („skamagtig“); i Hustavlen S. 94, L. 5 har Pall: *met all erlighed*, Magdeb.udg: *mit aller eerlicheit*, men Wittenb.udg: *mit aller erberkeit*.

Disse Exempler maa være tilstrækkelige til at vise, at

¹ Den nedertyske Text citeres i det følgende efter Magdeborgudgaven 1531, ed. K. Knoke, Halle 1904, og — for Fortalens, Vielses- og Døbebogets Vedkommende — efter Magdeborgudgaven 1534, Orig. paa d. kgl. Bibl. i Kbh. Den højtyske Text citeres efter Wittenbergudg. 1531, ed. K. F. Th. Schneider, Berlin 1853.

² Som det ses stemmer Palladius' Oversættelse just paa det Punkt, der baade af Albrecht og Bang anføres som Hovedbevis for, at Pall. har brugt Wittenbergerudgaven som Grundlag — ikke med Wittenherger-, men med Magdeborgerudgaven.